

אישור לחברת שח"מ מקורות ביצוע בע"מ (להלן: שח"מ) לקבל מחצית מהון המניות המונפק של חברה, אשר תוחזק יחד עם שיכון ובינוי-סולל בונה- תשתיות בע"מ (להלן: סולל בונה) לצורך השתתפות במכרז במסגרת הפרויקט לשדרוג והרחבת מכון טיהור השפכים בשפד"ן.

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , בהתאם להוראת סעיפים 11(א)(9) ו-57 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה - 1975 (להלן: "החוק"), לאשר החלטת דירקטוריון שח"מ, מיום 4.12.18, לקבל מחצית מהון המניות המונפק בחברה ישראלית ייעודית (להלן: "החברה"), אשר תוחזק על ידי שח"מ יחד עם סולל בונה, וזאת לצורך השתתפות במכרז לביצוע עבודות הנדסה אזרחית, התקנה והרצת ציוד, צנרת, חשמל, מכשור ובקרה במסגרת הפרויקט לשדרוג והרחבת מכון טיהור השפכים בשפד"ן (להלן: "המכרז"), הכל בתנאים המפורטים להלן:

א. שם החברה:

שם שיבחר על ידי בעלי המניות של החברה, כפי שיאושר על ידי רשם החברות.

ב. מטרות החברה:

השתתפות כ"מציע" במכרז שפורסם על ידי "מי אזור דן" אגודת מים שיתופית חקלאית בע"מ, (להלן: "המזמין") לביצוע עבודות הנדסה אזרחית, התקנה והרצת ציוד, צנרת, חשמל, מכשור ובקרה (להלן: "העבודות") במסגרת פרויקט לשדרוג והרחבת מכון טיהור השפכים בשפד"ן (להלן: "הפרויקט") וביצוע העבודות במסגרת הפרויקט (בכפוף לזכיית החברה במכרז).

למעט האמור לעיל לא תפעל החברה למטרות אחרות והיא לא תחזיק במניות או בזכויות בתאגידים אחרים.

ג. אופי החברה:

החברה תהיה חברה פרטית ישראלית בערבות מוגבלת במניות, בהתאם לחוק החברות, התשנ"ט-1999, רשומה בישראל.

ד. מבנה הון החברה וזכויות המניות:

הון המניות הרשום של החברה יהיה מסוג אחד ובמועד הקמתה יכלול 1,000 מניות רגילות, בנות ערך נקוב של 1 ש"ח כל אחת. המניות יהיו רגילות, שוות זכויות ושוות דרגה לכל דבר, לרבות לעניין הצבעה באסיפה הכללית, מינוי דירקטורים לחברה, חלוקת דיבידנד ועודפי נכסי החברה בפירוק. הון המניות המונפק והנפרע של החברה יהיה 100 מניות רגילות. המניות המונפקות כאמור, יוחזקו בחלקים שווים בידי שח"מ וסולל בונה.

ה. מימון ההשקעה:

מימון פעילות החברה ייעשה ממקורותיה העצמיים, מגיוסי הון, ערבויות והלוואות שיועמדו לחברה על ידי בעלי מניותיה וצדדים שלישיים. מימון הפעילות השוטפת של החברה יבוצע ממקורות בנקאיים, קבלת מקדמות מהמזמין ומהתמורה למתן השירותים שיבוצעו במסגרת הפרויקט. החברה (ו/או בעלי המניות שלה, ככל שיתאפשר על פי תנאי המכרז) תעמיד

ערבויות על פי תנאי המכרז. יובהר, כי כל הלוואה, ערבות או השקעה של שח"מ בחברה תותנה בכך שסולל בונה תעמיד הלוואה, ערבות או השקעה, לפי הענין, כך שיחס ההלוואות, הערבויות או ההשקעות יהיה בהתאם לחלק היחסי בפרוייקט. לענין החלטה זו – "החלק היחסי בפרוייקט" – שח"מ – עד 25%.

בנוסף, למקורות חברת מים בע"מ וחברות בשליטתה (להלן: "קבוצת מקורות"), למעט שח"מ, לא תהיה חשיפה לפעילות החברה. כמו כן, גובה החשיפה המקסימאלית של קבוצת מקורות לפעילות החברה לא יעלה על 10 מיליון ₪ בכל רגע נתון. מלבד האמור לעיל, שח"מ ו/או חברות אחרות בקבוצת מקורות לא תענקנה מימון נוסף לחברה בכל דרך שהיא. "חשיפה" – לרבות כל השקעה של שח"מ או קבוצת מקורות בחברה, במישרין או בעקיפין, ולרבות השקעה כנגד רכישה או הקצאה של ניירות ערך, לרבות בשל מימוש זכות סירוב ראשונה, זכויות קדימה לרכישת מניות, זכויות למניעת דילול וכיוצ"ב, מתן הלוואות לחברה, ערבויות להלוואות שהחברה תיקח או כל דרך אחרת שתגרום לשח"מ או קבוצת מקורות חשיפה, לרבות בקשר לחברות שהחברה מחזיקה בהן מניות או אמצעי שליטה. למען הסר ספק יובהר, כי לענין זה :

- (1) "השקעה" – לרבות התחייבות להשקעה ולרבות מתן שירותים בידי שח"מ או קבוצת מקורות במחיר נמוך מהותית ממחיר השוק, וכן קבלת שירותים בידי שח"מ או קבוצת מקורות במחיר גבוה מהותית ממחיר השוק.
- (2) הלוואה – לרבות אשראי ספקים.

על אף האמור, שח"מ תתקשר עם החברה בהסכם למתן שירותים או ביצוע עבודות, בהתאם לתנאי המכרז, אשר יכלול תנאי שיפוי ופיצויים לגבי נזקים שנגרמו כתוצאה ממעשה או מחדל של שח"מ עד גובה התמורה שתקבל שח"מ במסגרת ההסכם כאמור. שח"מ וסו"ב יחתמו על הסכם בעלי מניות במסגרתו יקבע כי עבור נזקים שנגרמו כתוצאה ממעשה או מחדל של כל אחד מהצדדים תחול חובת שיפוי על כל אחד מהצדדים כאמור עד גובה התמורה שיקבל כל צד כאמור במסגרת הפרוייקט. שיפוי בגין נזקים מעבר לאמור לעיל, יתחלק בין הצדדים בהתאם לחלקם היחסי בפרוייקט.

ו. מייסדי החברה

שח"מ וסולל בונה.

ז. הדירקטוריון:

דירקטוריון החברה ימנה 4 חברים, אשר מחציתם ימונו על-ידי שח"מ ומחציתם על-ידי סולל בונה.

ההחלטות בדירקטוריון החברה יתקבלו ברוב רגיל. בכל מקרה לא יתקבלו החלטות בדירקטוריון בהעדר של לפחות דירקטור אחד מטעמו של כל אחד מבעלי המניות. כל הדירקטורים בדירקטוריון החברה מטעם שח"מ יהיו עובדי שח"מ והם לא יהיו זכאים לקבלת גמול עבור חברותם בדירקטוריון.

ח. מסמכי ההתאגדות:

האמור בסעיפים א'-ד' ו-ז' בהחלטה זו יעוגן במסמכי ההתאגדות של החברה. שינוי מסמכי ההתאגדות בעניינים המנויים בסעיפים האמורים לעיל יהיה טעון אישור האסיפה הכללית

של החברה.

ההחלטה בדבר דרך הצבעת שח"מ באסיפה הכללית של החברה תתקבל בדירקטוריון שח"מ.

ט. פירוק החברה:

אם תזכה החברה במכרז תפורק החברה בידי מייסדיה לאחר השלמת התחייבויותיה בהתאם להסכם הביצוע. אם החברה לא תזכה במכרז, תפורק החברה בידי מייסדיה מיד לאחר סיום השתתפותה במכרז.

י. התקשרויות החברה

החברה תתקשר עם שח"מ וסולל בונה (ו/או חברות בקבוצת סולל בונה) בהסכמים למתן שירותים וביצוע עבודות בהתאם לתנאי המכרז. ההתקשרויות של החברה עם גורמים מעבר לאמור לעיל יהיו על בסיס תחרותי.

דברי הסבר

רקע כללי

מתן אישור לשח"מ מקורות ביצוע בע"מ (להלן – שח"מ) לקבל מחצית מהון מניות מונפק בחברה ייעודית אשר תשתתף במכרז שפרסם המזמין, "מי אזור דן" - אגודת מים שיתופית חקלאית בע"מ ותוחזק בידי שח"מ יחד עם שיכון ובינוי-סולל בונה- תשתיות בע"מ (להלן – סולל בונה), לביצוע עבודות במסגרת פרויקט הרחבת מפעל הטיפול בשפכי גוש דן – שפד"ן. ככל שהחברה תוכרז כזוכה במכרז, החברה תספק למזמין עבודות הנדסה אזרחית, התקנה והרצת ציוד, צנרת, חשמל, מכשור ובקרה, והכל במסגרת פרויקט הרחבת השפד"ן.

בהתאם למידע שנמסר על ידי מקורות ושח"מ, השפד"ן הינו המפעל האזורי הגדול ביותר בארץ לטיפול בשפכים. המפעל מטפל ומסלק שפכים מאזור נרחב בו נמצאת אוכלוסייה בצפיפות ואזורי תעשייה, מלאכה ועסקים. אזור זה כולל כ 24 רשויות מקומיות. האוכלוסייה המשוררת על ידי השפד"ן נאמדת בכ-2 מיליון נפש ובשנת 2016 טיפל המכון ביותר מ-135 מיליון מ"ק בספיקה יומית ממוצעת של כ-370,000 מ"ק.

בהתאם למידע שנמסר על ידי מקורות ושח"מ, בהתאם להוראות המכרז, לרבות תנאי הסף מכוחו, ההצעה למכרז תוגש על ידי חברה ייעודית שהתאגדה כדין בטרם המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז (שהינו, נכון למועד זה, 18.12.18), כאשר בעלי מניותיה יהיו קבלן ההנדסה האזרחית וקבלן המערכות האלקטרו-מכאניות שאושרו במסגרת הליך המיון המוקדם, אשר כל אחד מהם יחזיק ב-50% מכל אחד מאמצעי השליטה במציע. סולל בונה פנתה לשח"מ בהצעה להתמודד במכרז להענקת השירותים נשוא המכרז למזמין. כוונת הצדדים להגיש הצעה במכרז אושרה בשלב המיון המוקדם של המכרז והצדדים מעוניינים להגיש הצעה במכרז באמצעות החברה הייעודית כך שבמקרה של זכייה במכרז, שח"מ תבצע במסגרת החברה הייעודית עבודות שיזמין המזמין מהחברה הייעודית, זאת כקבלן מערכות אלקטרו מכאניות וחשמל; וסולל בונה תבצע עבודות שיזמין המזמין מהחברה הייעודית, כקבלן הנדסה אזרחית, והכל בהתאם לתנאי המכרז. כפי שמסרה שח"מ היא לא הייתה מודעת לקיומו של המכרז, עד לפניית סולל בונה אליה כשבועיים בלבד לפני הגשת הצעות לשלב הליך המיון המוקדם. לכן לטענת שח"מ, לא יכלה להוביל מהלך כלשהו לבחירת שותף אחר להגשת הצעה בזמן, ובוודאי שלא יכלה להספיק לערוך מכרז לבחירת שותף להגשת הצעה ובפרט, בזמן שנדרשה להסתמך, באותו שלב, על המידע והעבודה הפנימית שנערכה בסולל בונה. בנסיבות אלה החליטה שח"מ כי ההתקשרות עם סולל בונה לצורך ביצוע הפרויקט פטורה מחובת המכרז לפי תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993 לפי סעיף 134(1) לתקנות.

יצוין כי במסגרת המכרז, העלה משתתף אחר טענות שונות נגד השתתפותה של שח"מ במכרז האמור. יודגש כי החלטת הממשלה המוצעת אינה מתייחסת לטענות אלה ואין בה כדי להביע עמדה כלשהי לגביהן. טענות אלה יידונו, ככל שהדבר יידרש, במסגרת המכרז.

מתן אישור לשח"מ לקבל מניות בחברה כאמור לעיל תאפשר לשח"מ להשתתף במכרז ולהעניק שירותים למזמין במסגרת פרויקט הרחבת השפד"ן, ובכך להרחיב פעילותה ולהשיא רווחיה. בכך תגוון שח"מ את מקורות המימון שלה, המתבססים כיום בעיקר על תגמולים בגין שירותים אותם מעניקה שח"מ לחברת האם שלה (מקורות חברת מים בע"מ), עבודות

נוספות לצדדים שלישיים, אשראי בנקאי וכו'. בנוסף, מתן האישור כאמור יאפשר לשח"מ לממש את הערך הכלכלי של הידע הצבור ברשותה באופן שיביא לה תועלת כלכלית. להערכת דירקטוריון שח"מ, כפי שהועברה במכתב לרשות החברות הממשלתיות, מדובר בפרויקט רווחי וניתוח הסיכונים השונים בפרויקט מעלה כי מדובר בסיכונים הדומים לסביבת הסיכונים בה פועלת החברה.

יצוין כי בהתאם להחלטת הממשלה מס' 2318 מיום 26.8.2007 קיימת מגבלה על היקף עבודות אותם רשאית לבצע מקורות עבור גורמי חוץ, לרבות באמצעות שותפויות וחברות בנות. בהתאם למידע שנמסר על ידי מקורות ההתקשרות נשוא הצעת ההחלטה עומדת במגבלה הקבועה בסעיף 2.ד.3) להחלטת הממשלה האמורה. בהתאם לבדיקה שנערכה ברשות המיס, בהסתמך על הנתונים שהתקבלו משח"מ (היקף עבודה של 30-35 מ"ח בפריסה על 3 שנים) צפויה מקורות לעמוד במגבלה האמורה. דברי הסבר אלו מהווים חוות דעת רשות החברות הממשלתיות לפי סעיף 11(ב) לחוק החברות הממשלתיות.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האנרגיה – הצעת ההחלטה הינה על דעתו של שר האנרגיה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 2318 מיום 26.8.2007.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעת משפטית.

סיווגים

סיווג ראשי: תהליך

תחום פעולה עיקרי: המגזר הציבורי

מוגש על ידי שר האוצר

ד' בטבת התשע"ט

12 בדצמבר 2018

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה בעניין אישור לחברת שח"מ מקורות ביצוע בע"מ לקבל מחצית מההון המניות המונפק של חברה, אשר תוחזק יחד עם שיכון ובינוי-סולל בונה- תשתיות בע"מ לצורך השתתפות במכרז במסגרת הפרויקט לשדרוג והרחבת מכון טיהור השפכים בשפד"ן

נושא הצעת ההחלטה

אישור החלטת דירקטוריון שח"מ מקורות ביצוע בע"מ (להלן - שח"מ), בהתאם לסעיף 11(א)(9) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן - החוק) לקבל מחצית מההון המניות המונפק של חברה, אשר תוחזק יחד עם שיכון ובינוי-סולל בונה-תשתיות בע"מ (להלן - סולל בונה) לצורך השתתפות במכרז במסגרת הפרויקט לשדרוג והרחבת מכון טיהור השפכים בשפד"ן (להלן - החברה).

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטים המשפטיים

בהתאם להצעת ההחלטה, שח"מ שהינה חברת בת ממשלתית, תקבל מחצית מהון המניות המונפק של החברה, אשר תוחזק יחד עם סולל בונה לצורך השתתפות במכרז במסגרת הפרויקט לשדרוג והרחבת מכון טיהור השפכים בשפד"ן. ההחלטה היא בהתאם לסעיף 11(א)(9) לחוק, אשר חל על חברה בת ממשלתית בהתאם לסעיף 57 לחוק. בהחלטה פורטו ההיבטים הנדרשים לפי סעיפים אלה. דברי ההסבר בהצעת ההחלטה מהווים גם את חוות דעת רשות החברות הממשלתיות (להלן - הרשות), כנדרש בסעיף 11(ב) לחוק. הנימוקים להקמת החברה מפורטים בדברי ההסבר.

ההחלטה היא בהמשך להחלטת דירקטוריון שח"מ מיום 4.12.18, ובהמשך לפניית שח"מ באמצעות חברת האם, מקורות חברת המים בע"מ (להלן - מקורות), בנוגע להקמת החברה כאמור.

החברה תפעל בהתאם למטרות המפורטות בסעיף ב. להצעת ההחלטה.

הצעת ההחלטה מפרטת, בין היתר, את מבנה ההון של החברה, את אופן מימון פעילות החברה, את החשיפה המותרת של שח"מ וקבוצת מקורות לפעילות החברה, את הרכב דירקטוריון החברה, את הסדרים בדבר פירוק החברה ואת אופן התקשרויותיה לצורך ביצוע מטרותיה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם

יצוין כי החברה תהיה חברה ללא סטאטוס לפי החוק, אולם יחולו על פעילותה המגבלות הקבועות בהצעת ההחלטה.

בהתאם למידע שנמסר על ידי מקורות ושח"מ, סולל בונה פנתה לשח"מ בהצעה להתמודד במכרז להענקת השירותים נשוא המכרז למזמין. כוונת הצדדים להגיש הצעה במכרז אושרה בשלב המיון המוקדם של המכרז והצדדים מעוניינים להגיש הצעה במכרז באמצעות החברה הייעודית. כך שבמקרה של זכייה במכרז, שח"מ תבצע במסגרת החברה הייעודית עבודות שיזמין המזמין מהחברה הייעודית, כקבלן מערכות אלקטרו מכאניות וחשמל, וסולל בונה תבצע עבודות שיזמין המזמין מהחברה הייעודית, כקבלן הנדסה אזרחית, והכל בהתאם לתנאי המכרז.

במסגרת בחינת בקשתה של שח"מ לקבלת אישור הממשלה לרכישת מניות בחברה, לפי סעיף 11(א)(9) לחוק, לאחר ביצוע ההתקשרות עם סולל בונה, ביקשה הרשות הבהרות משח"מ לגבי עמידת ההתקשרות בהוראות תקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן – תקנות חובת המכרזים). עמדתה של שח"מ, כפי שהועברה לרשות, היתה שההתקשרות כלל אינה כפופה לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, ואולם, אף אם החוק חל על ההתקשרות, הרי, שלעמדתה, ההתקשרות פטורה מחובת המכרז לפי תקנה 1(34) לתקנות, בין היתר, נוכח היותה "הזדמנות עסקית". בהתאם, ולאור פניית הרשות, התקבלה החלטה בוועדת המכרזים של שח"מ בעניין פטור ממכרז להתקשרות עם סולל בונה. עמדתה של שח"מ בנוגע לקיום עילת הפטור נובעת, בין היתר, מכך שכפי שהבהירה שח"מ בהמשך היא לא הייתה מודעת לקיומו של המכרז. עד לפניית סולל בונה אליה כשבועיים בלבד לפני הגשת ההצעות לשלב הליך המיון המוקדם. בנסיבות אלה שח"מ, לטענתה, לא יכלה להוביל מהלך כלשהו לבחירת שותף אחר להגשת הצעה בזמן, ובוודאי שלא יכלה להספיק לערוך מכרז לבחירת שותף להגשת הצעה. זאת בפרט, מאחר שנדרשה להסתמך, באותו שלב, על המידע והעבודה הפנימית שנערכה בסולל בונה. יצוין, שלפי מידע שהועבר משח"מ, במסגרת המכרז, העלה משתתף אחר טענות שונות נגד השתתפותה של שח"מ במכרז האמור. יודגש כי החלטת הממשלה המוצעת, וחוות הדעת המשפטית דנן, אינן מתייחסות לטענות אלה, ואין בהן כדי להביע עמדה כלשהי לגביהן. טענות אלה יידונו, ככל שהדבר ידרש, במסגרת המכרז. יצוין כי בהתאם להחלטת הממשלה מס' 2318 מיום 26.8.2007 קיימת מגבלה על היקף העבודות אותן רשאית לבצע מקורות עבור גורמי חוץ, לרבות באמצעות שותפויות וחברות בנות. בהתאם למידע שנמסר על ידי מקורות ההתקשרות נשוא הצעת ההחלטה עומדת במגבלה הקבועה בסעיף 2.3 ד. להחלטת הממשלה האמורה. בהתאם לבדיקה שנערכה ברשות המיס, בהסתמך על הנתונים שהתקבלו משח"מ (היקף עבודה של 30-35 מלש"ח בפריסה על 3 שנים), צפויה מקורות לעמוד במגבלה האמורה.

עמדתם של היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם

עמדת היועץ המשפטי של רשות המיס היא כי בשל העובדה כי לא נקבעה פרשנות מחייבת לעניין הפטור ממכרז לפי תקנה 1(34) לתקנות חובת המכרזים ולאור עמדת משרד האוצר ורשות החברות הממשלתיות – אזי אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה. עמדת היועצת המשפטית של משרד האנרגיה, היא שלאור האמור אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה

עמדת היועצת המשפטית של רשות החברות הממשלתיות, על דעת היועץ המשפטי של משרד האוצר, היא שאין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה.

היועצת המשפטית
של רשות החברות הממשלתיות

דלית זמיר

חתימה

תפקיד

שם